

enteret politisk dialog, også om vanskelige emner, men vi skal ikke lade vanskelighederne ødelægge dialogen. Vi skal udbygge samarbejdet, dialogen og de menneskelige kontakter gennem forretningsliv, udveksling af studerende, forskere og parlamentarikere, så russerne forhåbentlig kan blive inspireret ved kontakt med vores samfund til at gøre demokratiske fremskridt.

Rusland er gået en lang, svær og bugtet vej siden 1991, hvor mange rent faktisk frygtede dets kollaps. Kollapsen fandt ikke sted, og det kan vi jo egentlig kun være tilfredse med. Rusland er kommet igennem sin krise, men det må så til gengæld ikke kaste Europa ind i nye kriser. I stedet må dette gennembrud være til gavn for såvel Ruslands som Europas borgere, men vi må forvente, at det bliver en langvarig proces.

Kl. 10:17

Formanden:

Tak til udenrigsministeren.

Så går vi over til forhandlingen, og den første, der har ordet, er hr. Holger K. Nielsen som ordfører for forespørgerne.

Kl. 10:17

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg vil godt sige tak til udenrigsministeren for hans besvarelse. Jeg synes, at det på mange måder var en udmærket tale, han holdt. Hans analyse af situationen i Rusland deler jeg i meget høj grad, påpegningen af de demokratiske tilbageskridt, der har været, de problemer, der var ved parlamentsvalget, de problemer, der er i det øjeblikkelige præsidentvalg, konflikterne med Europarådet og OSCE, hele spørgsmålet omkring menneskerettighedssituationen i Rusland. Det er vigtigt, at det bliver sagt tydeligt, at der er tale om sådanne demokratiske tilbageslag.

Jeg tror også, det er rigtig, at der i den russiske befolkning i høj grad er en opbakning bag Putin og hans politik. Der er et stort behov for stabilitet efter det kaos, der var i 1990'erne, men så meget desto mere grund er der til at spørge sig, hvorfor man så generer og chikanerer enhver, der formulerer sig i opposition til det eksisterende styre. Hvorfor forpester man arbejdsvilkårene for menneskerettighedsgrupper og andre ngo'er, der måtte stille kritiske spørgsmål til styret? Hvorfor myrdes adskillige af de mennesker, som stiller kritiske spørgsmål til styret? Hvorfor er man stadig væk nødt til at holde Tje-

tjenien fast i et styre dernede, indsat af Putin selv, som udfører den mest brutale undertrykkelse af befolkningen, man kan forestille sig?

Jeg er enig i, at Rusland er en del af Europa, og at vi har behov for at undgå en ny kold krig, samt at vi så i den sammenhæng må være opmærksomme på det, ministeren meget fint analyserede sig frem til, nemlig en ny russisk nationalisme begrundet i nogle specielle russiske værdier. I den sammenhæng er vi nødt til at have nogle demokratiske værdier, som vi argumenterer med fra vores side. Jeg vil så sige, at det heller ikke er alt fra Vestens side, der måske er lige klogt. Det missilskjold, som man ønsker at stille op i Polen og Tjekkiet, har jo i hvert fald bidraget til disse tendenser i Rusland og har medført, at de dele af det russiske militær, der ønsker at få yderligere oprustning, internt har fået gode argumenter.

Jeg er enig i, at vi i alle internationale fora, ikke mindst i EU og Europarådet og OSCE, skal fremføre den her kritik og bruge disse organisationer aktivt. Jeg synes så nok, at vi godt kan gøre noget mere, også bilateralt. Det handler om, at der er mulighed for, at vi i højere grad kan styrke, hvad jeg vil kalde den demokratiske opposition. Vi kan styrke menneskerettighedsgrupper, styrke de ngo'er, der arbejder med de her sager.

Lad mig komme med en parallel. Med hensyn til Hviderusland har Danmark udarbejdet en temmelig sammenhængende strategi for, hvordan vi kan styrke den fri presse, hvordan vi kan styrke forskellige ngo'er, forskellige menneskerettighedsgrupperinger, forskellige demokratiske grupperinger i Hviderusland. Det er ud fra den argumentation, at Hviderusland er et diktatur, og derfor må det indgå som en del af vores udenrigspolitik at støtte de kræfter i det civile samfund i Hviderusland, som kæmper for mere demokrati.

Jeg vil mene, at der kan føres en parallel over til Rusland, for det, vi oplever i Rusland i de her år, er meget lig det, som man har oplevet i Hviderusland med et etpartisystem, et autokratisk styre, som konsekvent undertrykker menneskerettighedsgrupperinger. Derfor vil jeg meget opfordre regeringen til at udarbejde en strategi for, hvordan vi, ligesom vi har gjort med hensyn til Hviderusland, kan styrke ngo'er, kan styrke demokratiske bevægelser også i Rusland.

Der er adskillige, som faktisk arbejder ganske godt i Rusland. Der er Soldatermødrene, den russisk-tjetjenske venskabsforening, Memorial;